04062022/110

SESSION 6/2022

DEPARTMENTAL ACCOUNTS EXAMINATION

FOR MINISTERIAL ESTT.

PAPER- I (WORKS ACCOUNTS)

- Note: 1. Attempt All the questions and part of questions must be attempted at one place.
  - 2. Reference of relevant Rules/Regulations must be indicated in answers.
  - Missing date if any may be assumed but must be indicated in the answers.

Time Allowed: 3 hours

Max. Marks: 100

- Q.1 i) What are the rules regarding issue of imprest to permanent subordinates.
  - ii) Initial Works Register.
  - iii) Explain Account Code 77.5
  - iv) Re-invitation of Tenders
  - i) ਸਥਾਈ ਮਾਤਹਿਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਪਰੈਸਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਕੀ ਨਿਯਮ ਹਨ
  - ii) ਆਈ.ਡਬਲਿਊ.ਆਰ. ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੱਸੋ
  - iii) ਅਕਾਂਊਟ ਕੋਡ 77_.5 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ
  - iv) ਟੈਂਡਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੱਦਣਾ

Marks: 5x4= 20

- Q 2. a) Junior Engineer authorised to write up measurement book explain to his SDO in-charge that he is not to present himself at the time when petrol is taken from petrol pump. Comments.
  - b) Instruction for disposal of surplus material.
  - c) If shortage of cash is detected then how would you adjust it in cash book.
  - . ੳ) ਅਧਿਕਾਰਤ ਜੇਈ ਮਾਪ ਬੁੱਕ ਲਿਖਣ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫ਼ਸਰ ਇੰਚਾਰਜ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਪੈਟਰੋਲ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਤੇ ਮੋਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ । ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ ।
  - ਅ) ਵਾਧੂ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਿਖੋ
  - ੲ) ਜੇਕਰ ਨਗਦੀ ਦੀ ਕਮੀ ਦਾ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕੈਸ਼ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਅਡਜਸਟ ਕਰੋਗੇ ।

Marks: 6+8+6 = 20

- Q3. a) Write down the Difference between Single Tender and Limited Tender.
  - b) Can the Head of Department may re-delegate his financial powers if yes how.
  - ਉ) ਸਿੰਗਲ ਟੈਂਡਰ ਅਤੇ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਲਿਖੋ
  - ਅ) ਕੀ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁੱਖੀ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਪਾਵਰਾਂ ਨੂੰ ਦੋਬਾਰਾ ਸੋੱਪ ਸਕਦਾਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿਵੇਂ

Marks: 10+10= 20

Q. 4 Define the followings:

- (i) Contingencies
- (ii) Intermediate Payment
- (iii) Outturn
- (iv) Supervision charges

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ

- (i) ਕੰਟੀਜੈਂਸੀਜ
- (ii) ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਭੁਗਤਾਨ
- (iii) ਆਉਟਰਨ
- (iv) ਨਿਗਰਾਨੀ ਖਰਚੇ

Marks: 5x4= 20

- Q. 5 a) What is the procedure for accounting of transactions related to Deposit Works?
  - b) Mention Account Head Name of the followings:
  - (i) 10.103
  - (ii) 10.222
  - (iii) 24.110
  - (iv) 27.101
  - (v) 61.101
  - ਉ) ਡਿਪੋਜਟ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੈਣ ਦੇਣ ਦੇ ਲੇਖਾ–ਜ਼ੋਖਾ ਦੀ ਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ।
  - ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਦੇ ਅਕਾਊਂਟ ਹੈਡ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ
  - (i) 10.103
  - (ii) 10.222
  - (iii) 24.110
  - (iv) 27.101
  - (v) 61.101

Marks: 10+10= 20

UDC GENERAL DEPARTMENTAL ACCOUNTS EXAM

Session: 06/2022

PAPER-2 (Service Rules & Regulations)

Time Allowed:3 Hours

Max. Marks: 100

Note: a) Attempt all questions and part of a question must be attempted continuously at one place.

b) Rough work must be done on the space provided for in the answer sheet at page No.2.

c) Missing data, if any, may be assumed but must be indicated in respective answer.

d) Support your answer with relevant rules/regulations

Q.No.1

- a) Explain "Honorarium" and "Fee". Write the services for which the employee can retain the total amount of "Fee" received by him.
- ੳ) "Honorarium" ਅਤੇ "Fee" ਨੂੰ Explain ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। The services ਜ਼ਿਨਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ "Fee" ਦੀ ਰਕਮ_ਿਕਰਮਚਾਰੀ retain ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਾਰੇ ਦਸਿਆ ਜਾਵੇ।
- b) Explain "Paternity Leave". An employee joined service on 12-01-2021, on birth of his child on 05-06-2021, he applied to avail "Paternity Leave". What quantum of leave will be entitled to the employee.
- ਅ) "Paternity Leave" ਨੂੰ Explain ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਮਿਤੀ 12-01-2021 ਨੂੰ service Join ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 05-06-2021 ਤੇ ਉਸ ਨੇ "Paternity Leave" apply ਕੀਤੀ। ਦਸਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀਨੀ Leave ਮਿਲਣੀ ਬਣਦੀ ਹੈ।
- c) What is "Quarantine Leave"? Explain in detail.
- ੲ) "Quarantine Leave" ਨੂੰ ਵੇਰਵੇ ਸਹਿਤ Explain ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।?

Marks:(7+6+7=20)

Q.No.2

a) Explain the process to be followed in case of Disciplinary cases to be dealt with "Com mon proceedings".

ੳ) "Common proceedings" ਵਾਲੇ Disciplinary cases ਨੂੰ deal ਕਰਨ ਦੇ process ਨੂੰ Explain ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

b) State the main instructions for maintenance of "Service Record" of the employee in PSPCL.

contd - 2 -

ਅ) PSPCL ਵਿਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ "Service Record" ਦੀ maintenance ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾ ਦਸਿਆ ਜਾਣ।

C) State the services which are not Qualify for pension of an employee.

ੲ) "ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ Services ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ pension ਲਈ Qualify ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ" ਬਾਰੇ ਦਸਿਆ ਜਾਵੇ।

Marks:(5+10+5=20)

Q.No.3

- a) Which cases are covered under false TA claims? what is the punishment in such cases?
- ੳ) ਕਿਹੜੇ- ਕਿਹੜੇ ਮਾਮਲੇ ਜਾਲੀ ਟੀ.ਏ ਕਲੇਮ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਨਾਂ ਕੇਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕਿ ਸਜਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।
- b) An PSPCL employee claim TA on transfer from one station to another. One of his family member shifted to the employee's new posting station 15 days prior to his transfer and other family member shifted after 7 months of his transfer. Comment on it in view of PSPCL instructions regarding transfer TA.
- ਅ) ਇਕ PSPCL ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਦਲੀ ਇਕ ਸਟੇਸਨ ਤੇ ਦੁਸਰੇ ਸਟੇਸਨ ਤੇ ਹ'ਣ ਤੇ ਟੀ.ਏ ਕਲੇਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਟੀ.ਏ ਕਲੇਮ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦਾ ਇਕ ਫੈਮਲੀ ਮੈਬਰ ਉਸ ਦੀ ਬਦਲੀ ਦੇ 15 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਬਦਲੀ ਵਾਲੇ ਸਟੇਸਨ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੁਸਰਾ ਮੈਬਰ ਉਸ ਦੀ ਬਦਲੀ ਵਾਲੇ ਸਟੇਸਨ ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਇਸ ਟੀ.ਏ ਕਲੇਮ ਤੇ ਟਿਪਣੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।
- c) In a TA bill claim of an employee, Accountant has restricted the local mileage allowance to the ordinary daily allowance for departure and arrival days of the journey. Comments on this action of Accountant.
- ੲ) ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਟੀ.ਏ ਕਲੇਮ ਦੀ departure and arrival ਦਿਨਾਂ ਦੀ local mileage allowance ਨੂੰ ਲੇਖਾਕਾਰ ਵਲ' ordinary daily allowance ਤੇ restrict ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੇਖਾਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਤੇ ਟਿਪਣੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

Marks:(5+10+5=20)

Q.No.4

a) Define the Punishment which shall not amount to a penalty under Punishment and Appeal Regulation

contd...3-

- ੳ) PSPCL ਦੇ Punishment and Appeal Regulation ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹੜੀ ਸਜਾ, ਸਜਾ ਨਹੀ ਅਖਵਾਉਂਦੀ ਹੈ।
- b) Explain the instructions regarding Child Care Leave allowed to PSPCL employees.
- ਅ) PSPCL ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ Child Care Leave ਦੀਆਂ ਹਦਇਤਾ ਦਸਿਆ ਜਾਣ। Marks:(10+10=20)

Q.No.5

Work out the Pension, Family Pension, Gratuity, Commuted value of Pension, Leave encashment payable to the employee at the time of Retirement as per following particulars:

Date of Birth:

16-11-1964

Date of Joining of Service: 29-01-1986

Basic Pay as on 31-12-2021: 117900 (Revised pay)

Date of annual increment: 1-1-2022

Earned Leave at credit on 01-01-2021: 400 days

Earned leave availed: i) 15-06-2021 to 29-07-2021 ii) 15-11-2021 to 25-01-2022

DA –As applicable from time to time.

Q.No.5

ਹੇਠ ਦਰਜ ਵੇਰਵੇ ਅਨੁਸਾਰ Pension, Family Pension, Gratuity, Commuted value of Pension, Leave encashment ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ Retirement ਤੇ ਮਿਲਣੀ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਦਸੀ ਜਾਵੇ।

Date of Birth

16-11-1964

Date of Joining of Service: 29-01-1986

Basic Pay as on 31-12-2021: 117900 (Revised pay)

Date of annual increment: 1-1-2022

Earned Leave at credit on 01-01-2021: 400 days

Earned leave availed: i) 15-06-2021 to 29-07-2021 ii) 15-11-2021 to 25-01-2022

DA –As applicable from time to time.

Marks: =20

06062022/100

Maximum Marks: 100

Roll No.

PUNJAB STATE POWER CORPORATION UDC General Departmental Accounts Examination

Session: 06/2022

Paper: 3

Acts and Labour Laws

Time Allowed: 3 hours

NOTE:-

- 1. Attempt all the questions and all parts of a question must be attempted continuously at one place .
- 2. Rough work should be done on the space provided in Page-2 of the answer sheet.
- 3. In case of missing data, if any assumption has been made then it should be mentioned in the answer itself.
- 4. Answers should be supported with the relevant Rules & Regulations.

PAPER-III (ACTS & LABOUR LAWS)

- Q.1 a) What are the important provisions regarding health of workers as per Factory Act 1948?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ. ।.ੳ) ਫੈਕਟਰੀ ਐਕਟ 1948 ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤਾ ਸਬੰਧੀ ਕੀ ਨਿਯਮ ਹਨ?

Marks 15

Q.1 b) In which cases Employer is not liable to pay compensation for personal injury caused to an employee by accident arising out of and in the course of employment?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ । ਅ) ਕਿਹੜੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ, ਜਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੰਮਲਾਇਰ ਮੁਆਵਜੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਕਾਮੇ ਨੂੰ ਸੱਟ ਇੰਪਲਾਇਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇੰਪਲਾਇਮੈਂਟ ਦੌਰਾਨ ਲੱਗਦੀ ਹੈ?

Marks 5

- Q. 2 a) What is the amount of compensation as per The Employees Compensation Act, 1923, in case of the following:-
  - I. Compensation for death
  - II. Compensation for permanent total disablement
- ਪ੍ਰਸਨ 2 ੳ) The Employees Compensation Act, 1923 ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਆਵਜੇ ਦੀ ਰਕਮ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਹੰਦੀ ਹੈ?
  - i. ਮੌਤ ਲਈ ਮੁਆਵਜਾ
  - іі. ਸਥਾਈ ਕੱਲ ਅਪਾਹਜਤਾ ਲਈ ਮੁਆਵਜਾ

5 X 2=10 Marks

- Q. 2 b) Define the following as per The Employees Compensation Act, 1923
  - I. Disablement
  - II. Occupational diseases .
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਅ) The Employees Compensation Act,1923 ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸਾ ਦਿੳ:
  - i. ਅਪਾਹਜਤਾ (Disablement)
  - ii. ਕਿੱਤਾ ਮੱਖੀ ਰੋਗ (Occupational diseases)

5 X 2=10 Marks

- Ques 3 a) Define the following as per the Employees Provident Fund Act.
  - i. Once the act applies it continues to be applicable
  - ii. Excluded employee
  - iii. Superannuation
  - iv. Contributions
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ੳ) The Employees Provident Fund Act ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸਾ ਦਿਉ।
  - I. Once the act applies it continues to be applicable
  - II. Excluded employee
  - III. Superannuation
  - IV. Contributions

4 X 2.5 = 10 Marks

- Ques 3. b) Define the following as per Air Act (Prevention & Control of Pollution):-
  - I. Air pollutant
  - II. Air pollution
  - III. Control Equipment
  - IV. Emission
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਅ) Air Act (Prevention & Control of Pollution) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ:
  - i. Air pollutant
  - ii. Air pollution
  - iii. Control Equipment
  - iv. Emission

2.5 X 4=10 Marks

- Ques 4 a) Write short notes on the following under RTI Act:-
  - Time Limit to provide information
  - ii. Quantum of Fee
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ੳ) RTI Act ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਤੇ ਨੋਟ ਦਿਉ:
  - i. ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾਂ ਹੈ।
  - ii. ਫੀਸ਼ ਦੀ ਮਾਤਰਾ।

5 X 2=10 Marks

- Ques 4 b) Define the following as per The Consumer Protection Act, 1986:
  - i. Complaint
  - ii. Complainant
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਅ) The Consumer Protection Act, 1986 ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਤੇ ਨੋਟ ਦਿਉ:
  - i. ਸ਼ਿਕਾਇਤ
  - ii. ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਤਾ

5X 2=10 Marks

- O. 5 Write short notes on the following as per The Electricity Act 2003
  - I. Distribution licensee
  - II. Sub-Station
  - III. Wheeling
  - IV. Stand Alone System
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5. The Electricity Act 2003 ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਤੇ ਨੋਟ ਦਿਉ:
  - i. Distribution licensee
  - ii. Sub-Station
  - iii. Wheeling
  - iv. Stand Alone System

5 X 4=20 Marks

Q.1 Do as directed:

A) Make a précis of the following passage in about 1/3rd words and give an {13+2} appropriate title:

"Nelson, as a child, was not of a strong body. Yet he gave proof of that resolute heart and nobleness of mind which during the whole of his glorious career so eminently distinguished him. One day he strayed from his grandmother's house in the company of a cowboy. The dinner hour passed; he was absent and could not be found. The alarm of the family became very great, for they feared that he might have been carried off by the gypsies.

At length after a long search, he was discovered sitting composedly by the side of a brook which he could not get over. "I wonder, child," said the old lady, when she saw him, "That hunger and fear did not drive you home", Fear! grandmamma," replied the future hero," I never saw fear; what is it?"

(137 words)

B) Give the meaning of the following words:

 $\{1 \times 5 = 5\}$

- Resolute i)
- Glorious ii)
- Strayed (iii
- Cowboy iv)
- **Brook** v)

ਪ੍ਰ.1 ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੋ

ੳ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਲੇਖ ਅੰਸ਼ ਦੀ ਤਕਰੀਬਨ 1/3 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰਲੇਖ਼ ਬਣਾੳ ਅਤੇ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਸਿਰਲੇਖ ਦਿਉ:

{13+2}

"Nelson, as a child, was not of a strong body. Yet he gave proof of that resolute heart and nobleness of mind which during the whole of his glorious career so eminently distinguished him. One day he strayed from his grandmother's house in the company of a cowboy. The dinner hour passed; he was absent and could not be found. The alarm of the family became very great, for they feared that he might have been carried off by the gypsies.

At length after a long search, he was discovered sitting composedly by the side of a brook which he could not get over. "I wonder, child," said the old lady, when she saw him, "That hunger and fear did not drive you home", Fear! grandmamma," replied the future hero," I never saw fear; what is it? " (137 ਸ਼ਬਦ)

ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਮਤਲਬ ਦੱਸੌ:

 $\{1x 5 = 5\}$

- i) Resolute
- ii) Glorious
- iii) Strayed
- iv) Cowboy
- v) Brook

Q.2 Answer the following questions:

 $\{10 + 10\}$

- a) In compliance to instructions of GoP, prepare a letter from CMD, PSPCL to all HODs mandating all employees to take booster dose of Vaccine within the next 15 days or else face disciplinary action.
- b) Prepare a NIT for publication of e-tender notice in famous national newspapers for engagement of contractor for digitization of official record of PSPCL. Last date and time for download of specification is till last date and time of submission of tender i.e. 10.06.22 11:00 AM, and date & time of opening of tender is 10.06.22 11:30 AM. The tentative cost of tender is Rs. 2.5 Cr. and work is to be charged to revenue head of accounts.

ਪ੍ਰ.2 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਊਤਰ ਦਿੳ:

 $\{10 + 10\}$

ੳ) ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਹੇਤੂ, ਸੀ.ਐਮ.ਡੀ., ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਵਲੋਂ ਸਾਰੇ ਐਚਔਡੀਜ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੂਸਟਰ ਡੌਜ ਲਗਵਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੱਤਰ ਲਿਖੌ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਜ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ ਕਿ ਡੌਜ ਨਾ ਲਗਵਾਉਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਰੰਭੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅ) ਪੂਰੇ ਹਿੰਦੂਸਤਾਨ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕੌਮੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਦਫਤਰੀ ਰਿਕਤਰਡ ਦੀ ਡਿਜੀਟਾਇਝੲਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਈ-ਟੈਂਡਰ ਨੌਟਿਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿੱਤ ਕਰਨ ਹੇਤੁ ਟੈਂਡਰ ਸੱਦਾ ਨੌਟਿਸ ਤਿਆਰ ਕਰੌ। ਸਪੈਸਿਫੀਕੇਸ਼ਨ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਅਤੇ ਟੈਂਡਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਂ 10.06.22 11:00 ਦੌ.ਪ. ਅਤੇ ਟੈਂਡਰ ਖੁਲਣ ਦਾ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਂ 10.06.22 11:30 ਦੌ.ਪ.। ਟੈਂਡਰ ਦੀ ਅਣਅੰਤਿਮ ਕੀਮਤ ਰੁ 2.5 ਕਰੌਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਲੇਖੇ ਦੀਆਂ ਮਾਲ ਮੱਦਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

Q.3 Do as directed:

A) Fill in the blanks with correct preposition:

 $\{1x 5 = 5\}$

- i) The figure is ..... the wall.
- ii) I'll meet you ..... the door.
- iii) I'm ..... the car.
- iv) I'm going .... John's
- v) Go about 2 km ..... the Centre and then turn left.
- B) Rewrite the following sentence with punctuation marks:

 ${3+1+1=5}$

- i) Long ago in a distant country there lived a beautiful princess
- ii) Is it any use expecting them to be on time
- iii) Having lost all my money I went home
- C) Give meaning of the following idioms and make sentences: {2x 5 = 10}
- i) A white lie
- ii) To work day and night
- iii) Like a Kid in a candy store
- iv) To run in the family
- v) Kick the Bucket

ਪ੍ਰ.3 ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੌਂ

ੳ) ਸਹੀ ਪ੍ਰੇਪੌਜੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ:

 $\{1x 5 = 5\}$

- i) The figure is ..... the wall.
- ii) I'll meet you ..... the door.
- iii) I'm ..... the car.

PTO

iv) I'm going .... John's

- v) Go about 2 km ..... the Centre and then turn left.
- ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨਾਂ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖੋ:

 ${3+1+1=5}$

- i) Long ago in a distant country there lived a beautiful princess
- ii) Is it any use expecting them to be on time
- iii) Having lost all my money I went home
- ੲ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ ਅਤੇ ਵਾਕ ਬਣਾਉ:

 $\{2x 5 = 10\}$

- i) A white lie
- ii) To work day and night
- iii) Like a Kid in a candy store
- iv) To run in the family
- v) Kick the Bucket
- Q.4 Do as directed:
- A) Convert the following:

 $\{2 \times 5 = 10\}$

- i) (200)₁₆ to decimal
- ii) (6C)₁₆ to binary
- iii) (101)₈ to binary
- iv) (101.10)₂ to decimal
- v) (11)₂ + (10)₂ to decimal
- B) Explain the following:

 $\{1 \times 5 = 5\}$

- i) Run command
- ii) ipconfig
- iii) Command prompt
- iv) Operating System
- v) Taskbar

C) Arrange in ascending order:

 $\{1 \times 5 = 5\}$

i) Units of data storage:

Bit, Byte, Nibble

ii) Storage capacity:

Hard Disk, Floppy Disk, Pen Drive

iii) Size:

Jio Mobile Handset, Mifi Dongle, Laptop

iv) Maximum Zoom percentage (mention value also): MS Word, MS Excel

v) Speed of computation:

GHz, kHz, MHz

ਪ੍ਰ.4 ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੌ

ੳ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਬਦੀਲ ਕਰੌ:

 $\{2 \times 5 = 10\}$

i) (200)₁₆ ਨੂੰ ਡੇਸਿਮਲ ਵਿੱਚ

ii) (6C)₁₆ ਨੂੰ ਬਾਇਨਰੀ ਵਿੱਚ

iii) (101)₃ ਨੂੰ ਬਾਇਨਰੀ ਵਿੱਚ

iv) (101.10)₂ ਨੂੰ ਡੇਸਿਮਲ ਵਿੱਚ

v) (11)₂ + (10)₂ ਨੂੰ ਡੇਸਿਮਲ ਵਿੱਚ

ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੌ:

 $\{1 \times 5 = 5\}$

i) Run command

ii) ipconfig

iii) Command prompt

iv) Operating System

v) Taskbar

ੲ) ਚੱੜਦੇ ਵਾਲੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਲਗਾੳ:

 $\{1 \times 5 = 5\}$

i) ਢਾਟਾ ਸਟੋਰੇਜ ਦੀਆਂ ਇਕਈਿਆਂ: ਬਿਟ, ਬਾਈਟ, ਨਿਬੱਲ

іі) ਸ਼ਟੋਰੇਜ ਸਮਰਥਾ: ਹਾਰਡ ਡਿਸਕ, ਫਲਾਪੀ ਡਿਸਕ, ਪੈਨ ਡਰਾਇਵ

iii) ਅਕਾਰ: ਜਿਔ ਮੌਬਾਇਲ ਹੈ ਡਸੇਟ, ਮਾਈ ਫਾਈ ਡੌਂਗਲ, ਲੇਪਟੌਪ

iv) ਅਧੀਕਤਮ ਜੂਮ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ (ਵੈਲਿਉ ਭੀ ਲਿਖੋ): ਐਮ ਐਸ ਵਰਡ, ਐਮ ਐਸ ਐਕਸੇਲ

v) ਗਣਨਾ ਦੀ ਗਤੀ: ਗੀਗਾ ਹਰਟਜ਼, ਕੀਲੌ ਹਰਟਜ਼, ਮੈਗਾ ਹਰਟਜ਼

P.T.O

Q.5 Do as directed

A) Solve the following:

 $\{1 \times 5 = 5\}$

A 15 TB Hard Disk has the following usage:

- a) Operating System occupies 2048 GB
- b) MS Office suite occupies 256 GB
- c) Database size is 5 TB
- d) Cache Memory uses 2 GB
- e) Other Application Softwares installed are 3 GB in size
- f) Temporary files occupy 256 MB

What is the unused capacity of the Hard Disk?

B) Give full form of following abbreviations:

 $\{1 \times 5 = 5\}$

- a) OS
- b) NVME
- c) HCI
- d) Al
- e) CD
- C) Arrange in ascending order after converting to hexa-decimal: {10} (1111)₂, (A)₁₆, (2989)₁₀, (1567)₁₀, (100100)₈

ਪ੍ਰ.5 ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੌ

ੳ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਲ ਕਰੌ:

 $\{1 \times 5 = 5\}$

ਇੱਕ 15 ਟੀ.ਬੀ ਦੀ ਹਾਰਡ ਡਿਸਕ ਨੂੰ ਹੇਠ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ:

- a) ਔਪਰੇਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸਮਰਥਾ 2048 ਜੀਬੀ
- b) ਐਮ ਐਸ ਆਫਿਸ ਸੂਟ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸਮਰਥਾ 256 ਜੀਬੀ
- c) ਢਾਟਾ ਬੇਸ ਦਾ ਸਾਇਜ 5 ਟੀਬੀ
- d) ਕੈਸ਼ ਮੈਮਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੰਮਰਥਾ 2 ਜੀਬੀ

- e) ਬਾਕੀ ਇਨਸਟਾਲ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਸਾਫਟਵੈਅਰ ਦਾ ਸਾਈਜ 3 ਜੀਬੀ
- f) ਟੈਂਪਰੇਰੀ ਫਾਇਲਜ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸਮਰਥਾ 256 ਐਮਬੀ

ਹਾਰਡ ਡਿਸਕ ਦੀ ਨਾ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸਮਰਥਾ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ?

ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਰੂਪ ਲਿਖੋ:

 $\{1 \times 5 = 5\}$

- i) OS
- b) NVME
- c) HCI
- d) Al
- e) CD
- ੲ) ਹੈਕਸਾ ਡੇਸਿਮਲ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਤੌਂ ਬਾਦ ਚੱੜਦੇ ਵਾਲੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਲਗਾੳ: {10}

(1111)₂, (A)₁₆, (2989)₁₀, (1567)₁₀, (100100)₈